

Stanowisko Zarządu
Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
w sprawie
reformy regionalnych izb obrachunkowych

Zarząd Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej wyraża najwyższe zaniepokojenie częścią rozwiązań prawnych przyjętych w uchwalonej przez Sejm i zaaprobowanej przez Senat ustawie z dnia 8 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oraz niektórych innych ustaw.

Regionalne izby obrachunkowe są organem konstytucyjnym, którego podstawowym zadaniem – zgodnie z art. 171 ust. 1 i 2 Konstytucji RP - winno być sprawowanie nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych w oparciu o kryterium legalności. Przypisywanie przez ustawodawcę innych zadań i kompetencji organom konstytucyjnym nie powinno pozostawać w sprzeczności z przepisami Konstytucji RP, czy też utrudniać realizacji zadań podstawowych, do których dane organy zostały w Konstytucji RP wskazane.

Rozwiązania prawne dotyczące funkcjonowania organów nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego winny pozostawać w zgodzie nie tylko z art. 171 Konstytucji RP, ale także ze wszystkimi innymi przepisami gwarantującymi pozycję ustrojową samorządu terytorialnego w Polsce, w tym zasadą pomocniczości i samodzielności jednostek samorządu terytorialnego.

W związku z powyższym uzasadnione wątpliwości natury konstytucyjnej budzi powierzenie regionalnym izbom obrachunkowym kompetencji kontrolnych wobec jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów komunalnych realizowanych w oparciu o kryteria rzetelności, gospodarności oraz celowości. Rozwiązania te mogą naruszać zasadę samodzielności i pomocniczości jednostek samorządu terytorialnego, stanowiąc podstawę do nieuprawnionej ingerencji w samodzielność JST.

Inną uzasadnioną wątpliwością także natury konstytucyjnej jest powierzenie kompetencji nadzorczych składom orzekającym regionalnych izb obrachunkowych, nie zaś kolegium całej izby tak jak to miało miejsce w dotychczasowym stanie prawnym. Tym samym kompetencje nadzorcze przypisane konstytucyjnie całemu organowi kolegialnemu, na mocy ustawy zwykłej zostaną powierzone organowi wewnętrznemu izby.

Powyższe wątpliwości winien jednoznacznie rozstrzygnąć Trybunał Konstytucyjny w trybie kontroli uprzedniej, - zainicjowanej przez Prezydenta RP w trybie art. 122 ust. 3 Konstytucji RP.

Jednocześnie Zarząd Związku Gmin Wiejskich RP wyraża zdecydowany sprzeciw wobec dyskredytowania prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego poprzez popieranie przez przedstawicieli Rządu propozycji legislacyjnych sprzecznych z wypracowanymi uprzednio ustaleniami ze stroną samorządową. Tego typu działania znacząco umniejszają zaufanie właśnie strony samorządowej do przedstawicieli strony rządowej, jednocześnie negatywnie wpływając na odbiór działalności i wizerunek całej Komisji.

Terespol, dnia 1 lipca 2017 r.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Marek Olszewski